

UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA (KELANTAN)

TRANSKRIP WAWANCARA BERSAMA
NIK AZAM BIN NIK ABDULLAH
TOKOH SENI DIKIR BARAT

OLEH:

MUHAMMAD HAMDI BIN AHMAD MORTZA	2022900945
WAN AMIRUL ANWAR BIN WAN SABRI	2022905167

PROJEKINI DIMAJUKAN KEPADA
FAKULTI PENGURUSAN MAKLUMAT CAWANGAN KELANTAN
BAGI MEMENUHI KEPERLUAN KURSUS
IMR 604 – PENDOKUMENTASIAN SEJARAH LISAN
SEMESTER 05 (MAC 2023 – JULAI 2023)

TRANSKRIP WAWANCARA BERSAMA
NIK AZAM BIN NIK ABDULLAH
TOKOH SENI DIKIR BARAT

OLEH:

MUHAMMAD HAMDI BIN AHMAD MORTZA	2022900945
WAN AMIRUL ANWAR BIN WAN SABRI	2022905167

PROJEKINI DIMAJUKAN KEPADA
FAKULTI PENGURUSAN MAKLUMAT CAWANGAN KELANTAN
BAGI MEMENUHI KEPERLUAN KURSUS
IMR 604 – PENDOKUMENTASIAN SEJARAH LISAN
SEMESTER 05 (MAC 2014 – JULAI 2014)

PENGHARGAAN

PENGHARGAAN

Assalammualaikum w.b.t. Alhamdullilah. Pertama, segala puji bagi Allah S.W.T atas keberkatan-Nya telah member kami kekuatan dan pengetahuan untuk menyelesaikan tugasan kumpulan ini. Dengan keizinananya juga kami berjaya menyiapkan kerja ini dengan sebaiknya pada waktu yang ditetapkan. Kami ingin memberikan penghargaan sepenuhnya kepada ibu bapa dan ahli keluarga kami kerana memahami dan menyokong kami dalam menyelesaikan tugasan ini dengan jayanya.

Kedua, kami ingin mengucapkan terima kasih yang tidak terhingga kepada Puan Nurulannisa binti Abdullah, pensyarah kami bagi subjek Pendokumentasian Sejarah Lisan (IMR604) kerana member kami garis panduan yang baik untuk tugasan serta memberikan sokongan, kesabaran yang tinggi dan panduan untuk kami menyelesaikan tugasan ini. Kami juga ingin mengucapkan terima kasih kepada semua pihak yang telah membimbing kami secara langsung atau tidak langsung dalam menulis tugasan ini.

Ketiga, kami ingin mengucapkan terima kasih yang tak terhingga kepada Nik Azam bin Nik Abdullah bagi meluangkan masa beliau dan memberikan kerjasama yang sepenuhnya dalam membantu kami menyempurkan projek ini.

Akhir sekali, kami ingin mengucapkan terima kasih kepada semua rakan sekelas kami atas motivasi mereka dan ikhlas membantu kami semasa belajar. Tidak dilupakan juga memberi kami sokongan dan pengetahuan yang dikongsi kepada kami sehingga kami dapat menyelesaikan tugasan ini. Terima kasih.

ABSTRAK

ABSTRAK

Abstrak: Temubual ini dilakukan bersama ketua kumpulan pasukan Seruling Kasih Makmur Gold iaitu Nik Azam bin Nik Abdullah untuk mengetahui tentang pengalaman, sumbangan dan anugerah yang telah beliau dapatkan sepanjang berada di dalam seni dikir barat ini. Temubual ini telah dijalankan di rumahnya di Kampung Geting, Tumpat, Kelantan. Tarikh temubual tersebut adalah pada 6 Julai 2023 bermula pada jam 3.00 petang hingga 4.00 petang. Nik Azam bin Nik Abdullah atau dikenali sebagai Ajea mula mencuburi dalam dari tahun 1997 sehingga kini. Beliau merupakan tokoh dikir barat yang tegas dan berwibawa dalam menghasilkan sesebuah karya yang berkualiti tinggi. Beliau juga merupakan penyanyi, Tok Jogho dan penggubah lagu seni dikir barat di kumpulan beliau. Beliau telah memenangkan pelbagai anugerah bukan sahaja di peringkat kebangsaan malah lebih tinggi lagi iaitu ASEAN. Pelbagai ujian dan cabaran telah dihadapi oleh Nik Azam bin Nik Abdullah. Pengalaman hidup dan kerjaya beliau dapat dijadikan sumber inspirasi kepada semua orang.

Kata kunci: Tokoh, Seni dikir barat, Tok Jogho, Seruling Kasih Makmur Gold, Kampung Geting,

ABSTRACT

Abstract: This interview was conducted with the leader of the Seruling Kasih Makmur Gold team, Nik Azam bin Nik Abdullah, to learn about his experiences, contributions, and awards in the Dikir Barat art. The interview took place at his home in Kampung Geting, Tumpat, Kelantan. The interview date was on July 6, 2023, starting at 3:00 PM and ending at 4:00 PM. Nik Azam bin Nik Abdullah, also known as Ajea, started delving into this field in 1997 and has been actively involved until now. He is a prominent figure in Dikir barat, known for his firmness and authority in producing high-quality works. Nik Azam bin Nik Abdullah is not only a singer, but also a Tok Jogho, and composer of Dikir barat songs within his group. He has also faced various challenges and obstacles. His life experiences and career can serve as an inspiration to everyone.

Keyword: Figure, Dikir Barat Art, Tok Jogho, Seruling Kasih Makmur Gold, Kampung Geting,

ISI KANDUNGAN

ISI KANDUNGAN

TAJUK	MUKA
	SURAT
Penghargaan.....	i
Abstrak.....	ii
Isi Kandungan.....	iii
Biodata Penemubual.....	iv - v
Biodata Tokoh.....	vi
Pengenalan.....	vii
Transkrip	
Bahagian 1: Latar Belakang Tokoh.....	01
Bahagian 2: Sejarah Pendidikan.....	05
Bahagian 3: Pengalaman Pendidikan Seni.....	10
Bahagian 4: Pengalaman Kerjaya.....	19
Bahagian 5: Anugerah Dan Pencapaian.....	25
Bahagian 6: Sumbangan.....	28
Bahagian 7: Harapan Dan Nasihat.....	29
Lampiran	
Log Wawancara.....	31
Diari Kajian.....	44
Senarai soalan.....	45
Surat Perjanjian.....	51
Sijil Penghargaan.....	52
Gambar.....	53
Indeks.....	56

BIODATA

PENEMUBUAL

BIODATA PENEMUBUAL 1

NAMA : WAN AMIRUL ANWAR BIN WAN SABRI

TARIKH LAHIR :

TEMPAT LAHIR : Kuala Lumpur

ALAMAT : Kuala Lumpur, Wilayah Kuala Lumpur.

NO. TELEFON :

EMAIL :

PROGRAM : Sarjana Muda Sains Pengurusan Maklumat (Kepujian)
(Pengurusan Sistem)

BIODATA PENEMUBUAL 2

NAMA : MUHAMMAD HAMDI BIN AHMAD MORTZA

TARIKH LAHIR

TEMPAT LAHIR: Kota Bharu, Kelantan

ALAMAT : Kota Bharu, Kelantan

NO. TELEFON :

EMAIL :

PROGRAM : Sarjana Muda Sains Pengurusan Maklumat (Kepujian)
(Pengurusan Sistem)

BIODATA TOKOH

BIODATA TOKOH

NAMA	: NIK AZAM BIN NIK ABDULLAH
NAMA PANGGILAN	: Ajea Geting
UMUR	: 36 Tahun
TARIKH LAHIR	:
PEKERJAAN	: Guru Dikir Barat dan Penyanyi
BIDANG	: Seni Tradisional Dikir Barat
TEMPAT TINGGAL	: Tumpat, Kelantan
TEMPAT LAHIR	: Tumpat, Kelantan
NO. TELEFON	:

PENGENALAN

PENGENALAN

Seni Tradisional Dikir Barat merupakan salah satu warisan budaya yang kaya dan mengagumkan di Malaysia. Dengan sejarah yang panjang dan peranan yang penting dalam kehidupan masyarakat, seni ini telah memikat hati banyak orang sejak berabad-abad yang lalu. Dalam pengenalan ini, kita akan menjelajahi asal-usul, unsur-unsur penting, keindahan dan keunikan, serta peranan seni tradisional Dikir Barat dalam memperkaya kehidupan budaya masyarakat. Seni tradisional Dikir Barat berasal dari kelompok masyarakat di wilayah pantai barat Semenanjung Malaysia. Secara harfiah, "Dikir" berarti berkumpul bersama untuk menyanyikan lagu-lagu tradisional sambil memainkan alat musik tradisional. Unsur yang paling mencolok dalam seni ini adalah penggunaan vokal polifoni, yaitu menyanyikan lagu dengan irama yang kompleks dan harmoni yang indah. Dalam pelaksanaannya, Dikir Barat melibatkan paduan suara kelompok yang terdiri dari pria dan wanita yang berdiri berjejer, sambil diiringi oleh irama alat musik seperti rebana, gendang, gong, dan serunai.

Keindahan seni tradisional Dikir Barat juga tercermin dalam tarian yang mengiringinya. Gerakan tarian yang dinamis dan ritmis menggambarkan kegembiraan dan semangat yang tinggi. Selain itu, penampilan warna-warni dan busana tradisional yang dipakai oleh para penari dan pemain musik menambahkan pesona visual yang memikat. Kesenian ini tidak hanya memikat pendengar, tetapi juga mata penonton. Dengan terus menjaga, mempromosikan, dan mengapresiasi seni tradisional Dikir Barat, kita dapat memastikan bahwa kekayaan budaya ini akan terus menyala dan memberi inspirasi kepada generasi mendatang.

Dengan itu, hasil wawancara bersama tokoh dikir barat yang telah memenangi banyak anugerah di pelbagai peringkat antaranya Asean, Kebangsaan dan lain-lain iaitu Nik Azam Bin Nik Abdullah. Beliau merupakan ketua kumpulan dan pembimbing Kumpulan Seruling Kasih Makmur Gold dan seorang guru nyanyian dikir barat dalam bidang seni tradisional ini. Selain itu, hasil wawancara ini juga banyak memberikan maklumat yang bermanfaat dalam bidang seni khususnya di Malaysia.

TRANSKRIP

TRANSKRIP

Assalamualaikum Warahmatullahi Wabarakatuh dan Salam Sejahtera. Berikut adalah merupakan temubual sejarah lisan mengenai latar belakang dan pengalaman hidup seorang tokoh dalam bidang seni dikir barat. Bersama – sama kami ialah tuan Nik Azam Bin Nik Abdullah yang merupakan seorang tokoh dalam seni dikir barat dari tahun 1997 hingga sekarang (2023). Rakaman ini dijalankan pada Tarikh 6 / 7 / 2023 bertempat di rumahnya Tumpat. Temubual ini dikendalikan oleh Wan Amirul Anwar Bin Wan Sabri dan Muhammad Hamdi Bin Ahmad Mortza. Dengan segala hormatnya temubual ini dimulakan.

Petunjuk:

NA : Tuan Nik Azam
WA : Wan Amirul Anwar
MH : Muhammad Hamdi

BAHAGIAN A: LATAR BELAKANG

MH : Dalam bahagian A, latar belakang.
WA : **Okay ye [baiklah], apakah nama penuh tuan?**
NA : [Bunyi motorsikal] nama penuh saya Nik Azam Bin Nik Abdullah.

WA : **Okay, yang kedua, apakah nama gelaran yang diberikan?**
NA : Nama gelaran yang diberi Ajea Geting.
WA : Ajea Geting...
NA : Sempena nama kampung **deh** [kan].
WA : **Hm...** [mengangguk]
WA : **Berapa umur tuan pada tahun ini?**
NA : Umur pada tahun ini **aah...** [adalah] **tiga puluh ena** [36].

- WA : Tiga puluh *ena*... [enam]
- NA : Tiga puluh *ena* [enam] tahun.
- WA : *Okay*. [baiklah] [mengangguk]
- WA : **Tarikh bilakah tuan lahir?**
- NA : Tarikh lahir *lima haribulan empat, Sembilan belas lapan tujuh* [5. 4. 1987]
[Bunyi kenderaan lalu] *hm*... [bersihkan tekak]
- WA : *Okay*. [baiklah] [mengangguk]
- WA : **Dimanakah, tuan lahir dan dibesarkan?**
- NA : Di kampung Geting.
- WA : Kampung Geting ye...
- NA : *Aah*... [mengangguk]
- WA : **Siapakah ibu bapa tuan?**
- NA : Ibu bapa orang kampung Geting juga, nama penuh.
- WA : *Aah*... [mengangguk]
- NA : Nama penuh?
- WA : Ye boleh.
- NA : Nama penuh Zainab Binti Isa nama mak, Nik Abdullah Bin Imir [bunyi motorsikal lalu lintas] nama bapak, ayah.
- WA : *Okay*... [baiklah]

- WA : Apakah perkerjaan ibu bapa tuan?
- NA : Kerja sendiri.
- WA : Kerja Sendiri ye...
- NA : *Aah...* [mengangguk] orang kampung *ni* [ini] nelayan *deh* [kan].
- WA : *Hmm...* nelayan...
- NA : Pelaut
- WA : *Okay...* [baiklah] [mengangguk]

- WA : Boleh ceritakan sedikit tentang adik beradik?
- NA : [Bunyi kenderaan lalu lintas] Boleh, adik beradik ada *lima* [5] orang, *sore* [seorang] orang betina, perempuan lah, selebihnya lelaki. Semua *ena – ena* [enam – enam] *laki* [lelaki], enam adik beradik tu lelaki dikir barat *belako*. [semua] [bunyi burung]
- WA : *Ooh...* [mengangguk]
- NA : *Takda* [tiada] seorang pun, kecuali orang betina... [bunyi kenderaan]

- WA : Tuan ad-, tuan adalah anak ke berapa daripada jumlah keseluruhan adik beradik?
- NA : Anak pertama, sulung.
- WA : Anak pertama sulung eh?
- NA : Ye...
- WA : *Okay.* [baiklah]

- WA : Bagaimana dengan hubungan tuan dengan keluarga tuan?
- NA : *Okay* [baik] *lar ni* [sekarang ini] *takda* [tiada] masalah.
- WA : Tiada masalah...
- WA : Adakah tuan sudah berkahwin?

NA : Dah *kawen* [kahwin] dah, anak *lima*. [5]

WA : Anak *lima* [5] eh?

NA : *Haa...* [mengangguk]

WA : **Siapakah nama isteri tuan?**

NA : Yusnani binti Nasir.

WA : **Adakah tuan Bersama isteri dikuarniakan cahaya mata?**

NA : *Haa...* [mengangguk] *lima ore* [5 orang], lima orang cahaya mata.

WA : *Haa...* [mengangguk]

WA : **Adakah anak tuan sudah mendirikan rumah tangga?**

NA : Belum lagi.

WA : Belum lagi *hehe* [ketawa].

NA : *Haa...* [mengangguk]

WA : *Okay...* [baiklah]

TAMAT BAHAGIAN A

BAHAGIAN B: SEJARAH PENDIDIKAN

WA : *Okay [baiklah], ini sejarah ye. Tuan belajar sampai tahap berapa?*
NA : Tingkatan *lima* [5].

WA : **Bilakah tarikh tuan mula bersekolah?**
NA : *Apa ye... [berfikir] Sembilan belas sembilan puluh* [1990].
: *Sembilan belas Sembilan puluh...* [menulis]
: *Hmm...* [mengangguk]

WA : **Boleh tuan berkongsi sedikit tentang sejarah pendidikan di zaman sekolah rendah?**
NA : *Tak* [tidak] ingat lah, *lamo* [lama].
WA : **Haha** [ketawa].
MH : Nama sekolah rendah...
NA : Nama sekolah rendah? Nama sekolah rendah Sekolah Kebangsaan Geting.
WA : Sekolah Geting...
NA : *Haa...* [mengangguk] [Wan Amirul batuk], sekolah Kebangsaan Geting...

WA : **Apa yang tuan akan buat dalam mas- dalam ruang masa tuan dalam sekolah rendah? *Buat bende ni...* [tunjuk tangan]**
NA : Bagaimana *tu* [itu], *camtu* [macam itu].
WA : Buat masa lapang.
MH : Masa lapang tuan semasa...
WA : Sekolah rendah?
NA : Sekolah rendah?

- MH : *Time* [masa] sekolah rendah?
- NA : *Time* [masa] sekolah tu haa... banyak aktiviti dikir barat dah.
- WA : Dikir barat *ehh...* [ye]
- NA : *Aah* [mengangguk] masa time sekolah rendah *tu* [itu] *duk* [buat] dikir barat dah, sukan – sukan lain *tu* [itu] tidak minat mana, minat – minat bola *tu* [itu] minat, sukan lain *tu* [itu] *takde* [tidak ada], dikir barat.
- WA : **Ada anugerah *tak* [ke] semasa sekolah rendah?**
- NA : Ada anugerah- anugerah dikir barat.
- WA : *Ooh...* [mengangguk] anugerah dikir barat lah?
- WA : Anugerah dikir barat...
- WA : **Bolehkah tuan memberi sedikit pengalaman semasa sekolah menengah?**
- NA : Pengalaman sekolah menengah? Saya dulu Sekolah Menengah Kebangsaan Geting, pernah mewakili pertandingan dikir barat kebangsaan.
- WA : *Pastu* [masa itu] sangat aktif ke?
- NA : *Aah...* [mengangguk] masa itu sangat aktif dah *tu* [itu], di taman tasik titiwangsa masa *tu* [itu].
- WA : **Boleh *tak* [ke] tuan berkongsi sedikit tentang memori semasa zaman persekolahan?**
- NA : Masa *tu* [itu] *glamour* [popular], orang kenal *belaka* [semua], sampai ke *lar ni*. [sekarang ini]

- WA : **Disebabkan tuan seorang dikir barat betapa pentin- penting ke masa zaman sekolah?**
- NA : Aah... penting, sangat penting, kalau ada pertandingan *tu* [itu] saya *tak* [tidak] pergi *tak* [tidak] sedap duduk lah *jakgi*. [sekejap lagi]
- WA : *Ooh...* [mengangguk]
- NA : Risau – risau takut *ado* [ada] sakit demam ke *an*? [kan]
- WA : *Hmm...* [mengangguk]

- WA : **Berapa kerap tuan berasa terlibat dalam kelas? Semasa sekolah menengah?**
- NA : Macam mana?
- WA : Maksudnya macam sekolah, kan sekolah menengah, kan ada kelas semua *tu* [itu], terlibat *tak*. [tidak]
- NA : Masuk kelas, *haa...* [mengangguk] masuk kelas
- WA : Maksudnya semua buat lah?
- NA : *Aah...* [mengangguk] semua buat, *time* [masa] seni, Pendidikan Seni *tu* [itu] *tubik* [keluar] dikir barat dah.
- WA : *Ooh...* okok. [baiklah]
- NA : Aah... masa pelajaran lain *bereh*, [baik] *okay*. [baiklah]

- WA : **Bagaimana tuan menilai kualiti pendidikan semasa sekolah rendah? Bagus *tak* [tidak]?**
- NA : *Okay ah.* [baiklah]
- WA : *Okay ah?* [baiklah]
- NA : Haa... *okay ah.* [baiklah]

- WA : Adakah menyambung belajar tahap tinggi adalah penting bagi tuan? Tahap tinggi macam *U* [universiti] ke?
- NA : Adakah ia penting? Tapi *dak* [tak] sampai tahap *tu* [itu] *je* [sahaja] *tak leh* [tidak boleh] pergi dah, kalau ikutkan penting jugak *deh* [kan]. [motorsikal hon]
- WA : Adakah tuan masuki seminar atau latihan untuk menambah baik kemahiran dikir barat?
- NA : Haa... masuk, haa... masuk, ada tahun berapa dah *tak* [tidak] ingat dah, lama dah.
- WA : Masuk *eh*? [ye]
- NA : Masuk, zaman arwah, arwah Megat Nordin. *Haa...* [mengangguk] masuk, tahun berapa *tak* [tidak] ingat, lama dah.
- WA : *Haha* [Ketawa].
- WA : Bagi pendapat tuan lah, adakah penting untuk mendapat guru dalam dikir barat?
- NA : Mendapat guru *tu* [itu] sangat penting, dia *kena* [harus] ada guru, dikir barat *takde* [tiada] satu sekolah, kita belajar *takde* [tiada] guru *nak* [mahu] pandai *gano* [macam mana]. kita *kena* [supaya] ada guru baru pandai.

- WA : Apakah sumber atau perkhidmatan sokongan yang telah gunakan- yang telah tuan gunakan masa zaman persekolahan?
- NA : Apa benda?
- WA : Sokongan atau sumber dalam zaman persekolahan.
- NA : *Camna tu* [macam mana itu]
- MH : Sokongan maksudnya.
- NA : *Camana tu* [macam mana itu]
- MH : Macam ibu bapa ke.
- NA : Ada sokongan.
- WA : Sokongan *gitu* [macam itu]
-
- WA : Penambah baikan, apakah yang tuan boleh fikir untuk menyokong pendidikan dan latihan dalam seni dikir barat, dalam zaman sekolah?
- NA : Penambah baikan *tu* [itu].
- WA : *Nak* [mahu] tambah baik dikir barat dalam zaman sekolah.
- NA : Tambah baik- pada *tu* [itu] persembahan.
- WA : Persembahan...
- NA : Tarian – tarian, untuk menambah baik, membuat suara *ni* [ini] sama *je* [sahaja] *belako* [semua], cara- lebih pada tarian.
- WA : Lebih tari-
- NA : Tarian.

TAMAT BAHAGIAN B

BAHAGIAN C: PENGALAMAN PENDIDIKAN SENI

WA : *Ni* [ini] soalan bahagian C, apakah pengalaman pendidikan seni- apakah yang menggerakkan hati tuan untuk memasuki dalam bidang seni dikir barat?

NA : Dia *ni* [ini], angin orang kata, angin.

WA : Angin?

NA : Kita darah seni, daripada tok nenek lagi minat dah jadi turun menurun lah kata, walaupun kita *tak* [tidak] minat *tara* [setara] mana pun, dia ada angin akan jadi minat, *gitu* [macam itu] lah. Orang seni *tak* [tidak] kira lah silat *ko* [ke] mak yong *ko* [ke], die pergi dengan angin, dia atas keturunan kita.

WA : Bagaimanakah sambutan seni dikir barat pada waktu tuan mula?

NA : Masa *tu* [itu], *mema* [memang] banyak lah sambutan *tu* [itu] *mema* [memang] terbaiklah kata.

WA : Terbaik...

NA : *Banyak – banyak* [banyak – banyak], lepas pada *tu* [itu] ada sambutan *situ* [di situ] ada sini di, istana.

WA : Istana...

NA : Istana kita *giye* [bahagian], *mema* [memang] banyak lah penah *gi* [pergi].

WA : **Adakah tuan ingat pada lokasi yang pertama dalam- lokasi pertama adakan seni dikir barat**

NA : Lokasi pertama- kalau *tak* [tidak] silap *kuala lupu*. [Kuala Lumpur]

WA : Kuala Lumpur?

NA : ---Pertama buat persembahan *tu* [itu], lepas pada habis sekolah, habis jemputan pertama di *kuala lupur* [Kuala Lumpur] di- stadium *tak* [tidak] ingat dah, stadium badminton *garanya*, [rasanya] ada persembahan *gitu* [macam itu]- *tak* [tidak] ingat dah. Masa *tu* [itu] pada tahun *dua ribu- lima ke dua ribu ena*. [2005/2006]

WA : Lama jugalah.

WA : **Adakah tuan mengikuti Pendidikan sekolah dalam bidang se- seni ini?**

NA : *Haa...* [mengangguk] pernah

WA : Jika pernah bolehkan tuan memberi tahu tentang itu?

NA : Masa Pendidikan Seni?

WA : *Haa...* [mengangguk] masa zaman sekolah.

NA : Masa zaman dulu saya minat melukis, minat melukis, lepas pada *tu* [itu], ada satu hari *tu* [itu] cikgu tanya minat *tak* [tidak] dikir barat.

WA : *Ooh...* [mengangguk]

NA : Lepas *padatu* [pada itu] lah- cikgu *try – try – try – try – try – try* [cuba] boleh, *sapa* [sampai] ke *lar ni*. [sekarang ini]

WA : **Adakah bidang seni dikir barat penting dalam pendidikan sekolah?**

NA : Seni dikir barat *tu* [itu], biasalah, tidak penting mana *deh* [kan], dalam sekolah kan, *gitu lah*. [macam itu lah]

WA : **Adakah bidang seni dikir barat penting dalam pendidikan sekolah?**

NA : Seni dikir barat *tu* [itu], biasalah, tidak penting mana *deh* [kan], dalam sekolah kan, *gitu lah*. [macam itu lah]

- WA : **Dalam pendapat tuan tahap manakah yang patut artis dalam seni bidang ini perlu belajar?**
- NA : Sampai ke tahap lebih tinggi.
- WA : Tahap tinggi *eh*? [ye]
- NA : Tahap lebih tinggi lah untuk- dia dikir barat *ni* [ini] dia- generasi ke generasi kan, dia akan bertukar *sokmo* [sentiasa] ibarat kata lagu yang sama kan orang dah puas dengar kita *kena* [harus] lagu lain pula, dia *kena* [harus] bertukar – tukar – tukar *gitu*. [macam itu]
- WA : *Okay*. [baiklah] [mengangguk]
- NA : *Pahe* [faham] *dak*. [tidak]
- WA : *Pahe – pahe...* [faham – faham]
-
- WA : **Berapa pentingkah untuk tuan terus belajar dan meningkatkan kemahiran tuan sebagai seorang artis?**
- NA : Dia banyak peringkat sebenarnya, haa... dia banyak peringkat daripada bawah pergi ke atas – atas – atas – atas __ [motorsikal lalu lintas] tidak semestinya, tidak semestinya kita membuat album- kita buat banyak persembahan macam tempat *bewah* [kenduri] ke- apabila orang minat dengan kita, orang minat dengan suara kita, orang akan panggil, *tu* [itu] lah kita akan pergi lebih tinggi *tu* [itu] sebenarnya, tapi dalam dikir barat *ni* [ini] dia banyak jenis, dia banyak *dale* [dalam] Tok Jogho, penyanyi dan Tukang Karut dia tiga jenis dikir barat *ni* [ini]. Nama satu dia dikir barat tapi dia ada pecahan dia, semasa membuat persembahan *ni* [ini] dia akan- dia mulakan dengan persembahan Tok Jogho dulu- persembahan daripada Tok Jogho lepas pada *tu* [itu] Tukang Karut, Tukang Karut buat persembahan dia, lepas Tukang Karut buat persembahan dia, tukang nyanyi pulak. Sebelum nak pergi ke *last* [terakhir], *last* [terakhir] aah... *apani* [apa ini]- dikir barat *tu* [itu], *Wau Bule* [Wau Bulan] penutup lagu penutup. Dia banyak peringkat. Tok Jogho, Tukang Karut, penyanyi. [bunyi kenderaan lalulintas] [tokoh batuk]

- WA : Adakah tuan merasakan bahawa peringkat pada zaman sekolah tuan telah menyediakan tuan dengan secukupnya untuk kerjaya dalam bidang seni ini?
- NA : *Gana – gana...* [macam mana]
- WA : Maksudnya, dalam zaman sekolah.
- NA ; *Haa...* [mengangguk]
- WA : Sekolah *ni* [ini] telah sediakan.
- MH : Menyediakan untuk apa – apa- untuk- untuk karya dan seni dikir barat.
- NA : *Tak dak - tak dak.* [tiada - tiada]
- MH : Sediakan cikgu ke ataupun-
- WA : Aah... ada – ada – ada – ada menyediakan *cigu* [cikgu]- zaman *tu* [itu] arwah dah arwah Mergat Nordin, arwah Zaidi __[Bunyi kenderaan lalu lintas] pernah mari, untuk latih saya *masatu* [masa itu], tahun 2000 *tak* [tidak] silap.
-
- WA : Apakah yang mendorong tuan untuk- untuk- apakah yang mendorong tuan untuk meneruskan dalam seni dikir barat ini?
- NA : Mendorong?
- WA : Mendorong... yang-
- NA : *Mace* [macam]- *apani* [apa ini]- anak *ko* [ke].
- WA : *Tak* [tidak] yang membuatkan- tuan rasa *cam* [macam] nak teruskan lagi- teruskan lagi apa yang buat *camtu*. [macam itu]
- NA : Ooh... macam kita buat pelapis lah, anak – anak buah *bisa* [hebat] katakan, saya pun, saya umur cukup umur saya dah sudah buat dikir barat *ni* [ini] akan turun kepada anak buah pula, haa... turun menurun lah *tu* [itu].
-
- WA : Apakah cabaran yang tuan telah hadapi untuk meneruskan pendidikan seni dikir barat dan bagaimana tuan mengatasinya. Cabaran?
- NA : Banyak cabaran banyak, kalau *nak oyak* [mahu cakap] *haha* [ketawa] banyak beri cabaran, *hok* [yang] cabaran – cabaran, dugaan – dugaan banyak lah, tapi tanda

semangat, semangat dengan kita – kita boleh atasi **belako** [semua] dengan cabaran – cabaran **tu** [itu].

- WA : Ooh... **okay** [baiklah], banyaklah?
NA : Haa... banyaklah.

- WA : **Bagaimana tuan mengimbangi usaha dalam seni dikir barat ni** [ini] dalam tanggungjawab yang lain?
NA : Kalau dengan masa sekarang **ni** [ini] **deh** [kan]? Kalau masa **lar ni** [sekarang ini] saya akan **duk** [duduk] berat atas dikir barat, **pastu** [selepas itu] kerja lain pon berat juga tapi, dikir barat **ni** [ini] boleh dikatakan **tiap – tiap** [setiap – setiap] malam.
WA : **Tiap – tiap** [setiap – setiap] malam...
NA : Orang dikir barat **ni** [ini] tidak semestinya semuanya kaya, tapi kebanyakan orang dikir barat **ni** [ini] ada ja pertandingan dikir barat ada duit dia haa... **gitu** [macam itu], **mace** [macam] kita keja **gini** [macam ini] **make** [makan] **bule** [bulan] makan gaji **bule** [bulan], untuk pendapatan harian dikir barat.

- WA : **Apakah tuan rasa dengan teknologi dalam seni dikir barat?**
NA : Haa... teknologi seni dikir barat baru **takda** [tiada], moden lah.
WA : Cuma...
NA : Semua tradisi lama lagi lah- yang baru **lar ni** [sekarang ini], **tak** [tidak] pernah orang buat dikir barat tambah dengan dram **takde**. [tiada]
WA : Sama lah?
NA : Sama lagi, sebab warisan dulu kita **takkan** [tidak akan] buat, semua dikir barat Kelantan **ni** [ini] dia akan buat mersyuarat bersatu, kita **takkan** [tidak akan] pupus dalam dikir barat **ni**. [ini]

- WA : Bagaimanakah tuan- [Bunyi kenderaan lalu lintas] bagaimakah tuan mengukur kejayaan dan kemajuan tuan sendiri dalam bidang seni ini?
- NA : Maksudnya?
- MH : Maksudnya macam tahap.
- NA : Tahap mana?
- WA : Tahap mana- Berjaya dalam bidang ini?
- NA : Dalam bidang *ni* [ini] saya berjaya dalam peringkat Asean, pertandingan seluruh, Singapura, Thailand- peringkat paling tinggi lah *tu* [itu], kebangsaan *tu* [itu] tinggi dia lagi, Asean- saya pernah johan dalam pertadingan peringkat Asean, saingan paling hebat di Singapura, saingan dia hebat, dia *tu* [itu] memukau penonton Singapura, kita *ore* [orang] Kelantan *ni* [ini] pergi rasa boleh- tapi kerana dikir barat *ni* [ini] *mari* [datang] daripada *kelate* [Kelantan] jadi, kita ada semangat anak *kelate* [Kelantan] lah- *tu* [itu] boleh juara *tu* [itu].
- WA : Juara?
- NA : Haa... juara.

- WA : Dalam pendapat tuan, sejauh manakah artis seni perlu membiasakan diri dengan sejarah dikir barat?
- NA : Seni *gana*? [macam mana] [ketawa]
- MH : Rasa penting *tak* [tidak] untuk artis *ni* [ini] perlu membiasakan diri dengan sejarah seni dikir barat?
- NA : Sejarah *tu* [itu] penting sebab kita *nak* [mahu] main peranan dengan penonton, kalau kita buat muka biasa jadi- kita *kena* [harus] jaga juga lah- penting juga lah.

- WA : Pernahkah tuan berkerjasama dengan artis atau professional lain di luar bidang seni dikir-
- NA : Pernah.
- WA : Pernah? Kalau pernah bagaimana kesan itu memberi pada tuan?
- MH : Pada baru – baru *ni* [ini] saya pernah bergabung dengan datuk D.J. DAVE.

WA : Dj?
NA : Haa... D.J. DAVE, dikir barat dengan D.J. DAVE, *pastu* [lepas itu] pada tahun 2012, 2012 *tu* [itu] saya pernah dikir barat dengan sekumpulan Raihan, dengan datuk *aah...* [bingung] apa *ni* [ini], Ramli Sarip.

WA : Ramli Sarip?
NA : Haa... di stadium, pada tahun 2012, masa *tu* [itu] tahun melawat *kelate* [Kelantan] masa melawat *kelate* [Kelantan] saya bergabung, datuk Ramli Sarep, kumpulan Raihan, *pastu* [lepas itu] Datuk Hatan- ramailah.

WA : Adakah tuan mempunyai- mempunyai pelajar yang masih berlajar dengan tuan dalam seni dikir barat?

NA : Ada.
WA : Ada?
NA : Ada.

WA : Apakah nasihat yang tuan berikan untuk pelajar yang mempertimbangkan untuk meng- mengikuti pendidikan formal?

NA : Nasihat *ni* [ini] untuk *kena* [harus] diri jaga – jaga lah *molek* [baik], *molek* [baik] sendiri *deh-* [kan] sebab *takda* [tiada] dah *ore* [orang] *hok* [yang] boleh buat, budak – budak muda *lar ni* [sekarang ini] jarang minat dikir barat, kebanyakan *lar ni* [sekarang ini] main *game* [permainan] [ketawa] TikTok [ketawa]- dikir barat *takde* [tiada], kalau boleh jangan- biar ada *sokmo* [sentiasa], ada *sokmo* [sentiasa] pelapis, walaupun *sore* [seorang] *ko* [ke] *due* [dua] *ore* [orang] *ko* [ke] biar ada orang kata dikir barat *ni* [ini] serupa- ibarat dikir barat *ni* [ini] *takda* [tiada] ibarat tidak pupus la. Macam dulu, pernah dengar *tak* [tidak] dikir labo?

WA : Dikir labo?
NA : Dikir labo *ni* [ini], sebelum tubik dikir barat *ni* [ini] dia dikir labo dulu, dikir labo *ni* [ini] dia *takdak* [tiada] musik, dia hanya suara sahaja- hanya suara sahaja *tu*

[itu] dia- pertandingan dikir labo *ni* [ini] dia hanya *nak* [mahu] dengar suara jerit *muse.* [musang]

WA : Musang?

NA : Jerit musang *tu* [itu]- contohnya dia *tepik* [jerit] dia masa tempat tinggi dia *tepik* [jerit] tinggi *gitu* [macam itu], apabila pupus dikir labo, *tubik* [keluar] dikir barat- tapi *lar ni* [sekarang ini] ada lagi dikir labo dalam dua tiga kumpulan *tu* [itu] ada lagi dalam Kelantan *ni* [ini], tapi kalau boleh *tak sih* [tidak mahu] lah pupus macam *tu* [itu] *deh* [kan], kalau boleh ada *sokmo* [sentiasa], *lar ni* [sekarang ini] dikir barat dalam Kelantan *lar ni* [sekarang ini] ada, *tak* [tidak] silap saya ada dalam 68 pasukan dalam Kelantan sahaja. *Tak* [tidak] silap saya 68 pasukan, kalau termasuk dengan *kuala lupur* [Kuala Lumpur] ada dalam 150 *tak* [tidak] silap- sampai *kat* [dekat] Kuala Lumpur. Budaya Kelantan kita bawa sampai ke Kuala Lumpur, jadi rasa bangga lah kita *ni* [ini], orang Kelantan *ni* [ini] rasa bangga sebab dikir barat *ni* [ini]. Singapura pun ada, Singapura ada dalam 20 pasukan, Singapura, saya tahu lah, kalau lebih *tu* [itu] saya *tak* [tidak] tahu, sebab saya tahu *ni* [ini] dalam 20 pasukan, Singapura. Jadi, kita sebagai Kelantan *ni* [ini] rasa bangga lah sebab dikir barat *ni* [ini] boleh pergi ke luar negara *deh* [kan]. Ada Singapura, Thailand *tu* [itu] biasa lah, Thailand *tu* [itu] tempat dia pon ada, tapi dia *tak* [tidak] sama, Thailand dengan Malaysia *ni* [ini] dia *tak* [tidak] sama. Singapura dengan Malaysia *ni* [ini] sama. Sama, Cuma dia *ni* [ini] tarian dia lah comel, tarian dia. Kalau suara sama *je* [sahaja] Malaysia dengan Singapura.

WA : Bagaimakah tuan melihat peranan pendidikan formal dalam seni berkembang untuk masa hadapan?

NA : *Kena* [harus] tengok *gi* [pergi] lebih maju lah dikir barat *ni* [ini], ada [batuk] *lar ni* [sekarang ini] pun ada sambutan dah *deh* [kan] dikir barat- *tak* [tidak] silap, di Melaka akan buat bulan 9 ataupun bulan 9 tahun depan ada buat- *apani* [apa ini], penggendangan sedunia pada tahun 2019 saya pernah *gi* [pergi] dah di Melaka untuk penggendangan sedunia lepas pada *tu* [itu] tahun 2020 *nak* [mahu] pergi *tak* [tidak] boleh sebab pandemik kovid kan? *Tak* [tidak] boleh *nak* [mahu] *gi*-

[pergi] pastu tunda ke tahun *ni* [ini], tahun *ni* [ini] pun *tak* [tidak] *leh* [boleh] *nak* [mahu] *gi* [pergi] sebab pilihan raya- insyaallah tahun depan akan pergi pula di Melaka.

WA : Melaka...

NA : *Hmm...* [mengangguk]

TAMAT BAHAGIAN C

BAHAGIAN D: PENGALAMAN KERJAYA

MH : Bahagian D *pasal* [tentang] pengalaman kerjaya. Apakah kerjaya Tuan selepas tamat pengajian?

NA : Dikir barat lah, selepas tamat pengajian *tu* [itu] mintak juga kerja lain tapi *tak* [tidak] boleh jadi saya pun rasa kita ini sayang nak tinggal kampung *ke* [kan], *bokali* [betul lah tu] kira tempat luar pun ada tempat dikir barat deh [kan] tapi tidak *serupolah* [sama lah].

MH : *Time* [masa] tamat pengajian berapakah umur Tuan?

NA : Masa tu [itu] umur tujuh belas [17].

MH : Sudah berapa lamakah Tuan bergiat aktif dalam dikir barat?

NA : Bergiat aktif dalam dikir barat ini selama tahun Sembilan belas Sembilan puluh tujuh [1997] [bunyi motorsikal] *sapa ko* [sampai ke] *ni lah* [sekarang] [bunyi lori].

MH : Kenapa Tuan mahu belajar dikir barat?

NA : Minat angin *erh* [lah] dengan minat sakni [tadi].

MH : Dengan siapakah Tuan mula-mula *dulu* [dahulu] belajar, berguru dalam dikir barat?

NA : Dengan berguru dulu, Rozi Kembang Berduri *ho* [ya] Rozi Kembang Berduri *lepas* [selepas] pada itu arwah Hasan Sri Panggung. Selepas pada itu barulah Megat Nordin Zaidi, pernahlah ramailah guru.

MH : Apakah yang Tuan pelajari dahulu sewaktu menuntut ilmu dengan guru Tuan?

NA : Vokal *hum* [ya dalam nada mengiakan].

MH : Siapakah yang memberi inspirasi untuk Tuan teruskan dalam dikir barat?

NA : [bunyi motorsikal] Keluarga lah *hum* [ya dalam nada mengiakan] *jong* [yang] bagi semangat *ke* [kan], teruskan-teruskan.

MH : Kenapakah Tuan kagum dengan Guru Tuan?

NA : Sebab *kita* [merujuk kepada dirinya] dari kecil, daripada kita tidak pandai sampai kita pandai, itu rasa bangga lah sebab ada guru *ke* [kan].

MH : Bolehkah Tuan ceritakan ciri-ciri khas untuk menjadi dikir barat berjaya macam Tuan?

NA : Contohnya?

MH : Macam ciri-ciri untuk menjadi dikir barat, mesti banyak berlatih ke.

NA : *Kena* [mesti] banyak berlatih lah, banyak orang kata berlatih ini mesti kuat kalau tidak ada latihan pun tidak ada juga [bunyi burung] serupa kita nak bertanding *ke* [kan] kita latihan *sokmo* [selalu] *ho* [ya] latihan suara lah.

MH : Bagaimanakah Tuan biasanya memilih cerita yang akan disampaikan kepada pendengar ataupun penonton?

NA : Dia jalan cerita dia *gini* [begini] kita nak pergi buat persembahan, tempat *tuh* [itu] atas *ore* [orang] *madoh* [jempuatin] *madoh ni gano erh* [jemputan ini macam mana ya]?

- MH : Orang jemput.
- NA : Ya *ore* [orang] jemput kita berkenaan dengan tema *gapo* [apa] kalua tengok tema ini negara, kita *kena* [mesti] hurai *pasal* [tentang] negara lah, kalua tema *pasal* [tentang] apa ini dadah, kita *kena* [mesti] hurai tentang dadah, berkenaan dengan tema lah.
- MH : Apakah teknik yang Tuan gunakan dalam nyanyian untuk membuatnya lebih menarik?**
- NA : Persembahan kiita ataupun apa ini *soro* [suara] itu lebih tinggilah untuk menarik perhatian kita, *gano erh nok oyak* [macam mana ya nak bagitahu] payah nak *oyak* [bagitahu] [bunyi motorsikal] vokal kita lah ataupun kemerduan suara.
- MH : Bagaimanakah Tuan memastikan bahawa lagu Tuan menarik dan relevan bagi penonton masa kini?**
- NA : Contoh loni [sekarang] lagu *gapo* [apa] viral *haa* [ya] lagu apa *hok* [yang] paling viral tapi kita balik ke Bahasa Kelantan ataupun Bahasa dikir barat *haa* [ya] begitulah.
- MH : Apakah peranan imajinasi dalam menyampaikan dikir barat?**
- NA : Makdusnya?
- MH : Macam untuk membuat lagu ke ataupun untuk menyanyi ke.
- WA : Macam ini, inspirasi untuk membuat dikir barat, macam bila tengok pokok itu ke boleh nyanyi terus.
- NA : [riaksi teruja] Itu bidang tukang karut itu, *ho* [ya] tukang karut ini dia tengok orang itu dia boleh hurai dah, dia banyaklah [bunyi motorsikal] dalam dikir ini dia ada tiga kan, Tok Jogho, Tukang Karut, penyanyi. Penyanyi ini dia *gi* [pergi] dengan ada lagu dah dia nak sampaikan, tukang karut ini tidak ada lagi. tidak ada

mari [datang] dalam *palo* [kepala] apabila *ore oyak* [orang bagitahu] tajuk ini masa itu lah dia hurai, nampak baju, dia hurai baju, nampak pokok dia hurai pokok, itu lah orang kata Tukang Karut ini *kena* [mesti] lebih staminalah orang kata.

- MH : Bagaimana Tuan memastikan nyanyian Tuan bermanfaat dan memberikan pesan moral yang positif?
NA : Atas [berdasarkan] lirik lagu.

- MH : Apakah yang membuat nyanyian Tuan unik daripada nyanyian yang lain?
NA : Nyanyian yang unik?
MH : Ya.
NA : Kita buat lebih dari orang lain lah, kelainan daripada orang lain. Macam *lani* [sekarang] ada lagu kreatif dah *serupo dulu* [seperti dahulu] tidak ada lagu kreatif. *Haa* [ya] lagu kreatif sekarang lagu *slow* [perlahan] *pahtu* [selepas itu] dia pergi cepat *slow* [perlahan] ya itu jadi unik lah.

- MH : Bagaimanakah Tuan mendapatkan idea untuk dinyanyikan semasa persesembahan?
NA : Dia *mari dengan sendiri* [datang dengan sendiri], spontan *ho* [ya] spontan.

- MH : Bagaimana Tuan mempersiapkan diri sebelum melakukan persesembahan [bunyi motorsikal] kepada penonton Tuan?
NA : Sebelum kita memulakan persesembahan itu kita mesti *kemah* [kemas] pakaian kita, watak wajah kita lah untuk tarikan penonton, *jangan masam* [ekspresi muka]

mesti senyum dengan penonton ***gitulah*** [begitulah]. Kalau muka masam pun penonton ***tokse kelih*** [t tengok] [ketawa].

- MH : **Bagaimanakah Tuan melatih kemampuan Tuan semasa persembahan?**
- NA : Kuatlah latih diri itu, semasa nak ***gi*** [pergi] persembahan itu ***training*** [berlatih] lagi dalam kereta ***ho gitulah*** [ya begitulah]. Semangatlah itu, sebab itu orang kata angin dikir barat ini [ketawa] dia lain.
- MH : **Adakah Tuan pernah menghadapi kesulitan semasa ingin melakukan persembahan?**
- NA : Ada, jalan jem, [ketawa] bukan persembahan itu tapi pertandingan semua orang dikir duduk atas pentas dah ***tok sapa*** [tidak sampai] lagi, orang tukang karut tidak sampai lagi. ***ya serabuk*** [nada ingin ketawa] jalan jem ***hungga*** [lari] tinggal ***keto*** [kereta] pergi naik atas pentas.
- MH : **Bolehkah Tuan ceritakan pengalaman pahit manis sepanjang dalam dikir barat?**
- NA : ***Hok*** [Yang] pahit dulu ko [dahulu], ***ko manis dulu?*** [ke atau manis dahulu?]
- MH : Pahit dahulu.
- NA : Yang pahit dahulu itu saya mesti ibarat kata santau lah dalam dikir barat, orang dengki dengan kita sebab dikir barat, sampai saya tidak boleh jalan dua bulan. Ya kuat dikir barat ini betapa kalau kita pergi ke peringkat lebih tinggi ***hok tu*** [yang itu] orang dengki nak ***hambat*** [kejar] ***kita tok dey turut*** [tidak sempat kejar] kita, jadi dia buat cara itu nak suruh kita tidur, ***tok sey wi*** [tidak bagi] jalan tapi walaupun dalam masa begitu saya boleh nyanyi suara gagah tapi Tuan ***saja*** [sahaja] tidak boleh bangun selama dua bulan saya terlantar tidak boleh buat ***gapo*** [apa] makan boleh Cuma nak bangun tidak boleh, nak jalan tidak boleh selama

dua bulan, tapi kerana *saining-saining* [kawan-kawan] sahabat ramai kan tolong-tolong buat ini buat itu, alhamdullilah.

- MH : Yang manis pula?
- NA : Kalau yang manis pula, ibarat kata kalau kita pergi tanding [pertandingan] menang sokmo [sentiasa menang] tidak rajin kalah lah.

MH : Adakah Tuan berasa puas hati dengan apa yang Tuan lakukan sekarang?

NA : Rasa pun puas hati dah lah.

TAMAT BAHAGIAN D

BAHAGIAN E: ANUGERAH DAN PENCAPAIAN

MH : **Bahagian E ini, anugerah dan pencapaian, berapakah anugerah yang pernah Tuan dapatkan sepanjang kerjaya Tuan?**

NA : Anggaran *deh?* [ya?]

MH : Ya.

NA : Anggaran dalam lima kali *dah* [sudah]. *Hok* [yang] lebih itu tidak ingat [ketawa]. Ada kalah ada menang *gonim* [benda ini].

MH : **Adakah Tuan ingat bilakah Tuan menerima anugerah pertama Tuan dalam bidang seni ini?**

NA : Anugerah pertama dua ribu empat *hok* [yang] ingat lah tahun dua ribu empat [2004].

MH : **Apakah yang melayakkan Tuan mendapat anugerah-anugerah tersebut?**

NA : Vokal terbaik lah.

MH : **Bagaimana pula dengan pesaing-pesaing Tuan untuk sepanjang anugerah itu?**

NA : Pesaingan memey [memang] hebat-hebatlah _ _ [bunyi motosikal] dia tengok silap sikit *je* [sahaja] *bereh selaluh* [tamat sudah] pesaing memang hebat-hebat takut lah *saiing-saiing* [kawan-kawan] pun takut, kita takut kat dia, dia pun takut kita. Jadi *gitulah* [begitulah sambil ketawa].

- MH : **Boleh Tuan ceritakan pengalaman pertama Tuan semasa mendapatkan anugerah?**
- NA : Pengalaman pertama semasa mendapat anugerah itu, saya pernah wakil *Kelate* [Kelantan] wakil Kelantan pergi ke Kuala Lumpur _ [bunyi motorsikal] pertandingan. *Lepastu* [selepas itu] bawak balik kampung dan menerima anugerah itu di hotel tepi sungai itu, hotel *gapo doh* [apa dah]?
- MH : *Riverview* [nama hotel, Kota Bharu].
- NA : Di hotel itu lah terima anugerah.
- MH : **Apakah perasaan Tuan apabila mendapat anugerah tersebut?**
- NA : Pernah, banyak kali lah. Pernah menjadi juri, urusetia pertandingan peringkat ‘ASEAN’, pernahlah, _ [bunyi motorsikal] *sakit palo* [kepala] [Ketawa] nak hadap tu sakit kepala.
- MH : **Bagaimanakah penjurian di lakukan contoh apakah aspek-aspek yang di ambil untuk memenangkan pertandingan tersebut?**
- NA : Memenangkan pertandingan?
- MH : Ya.
- NA : Memenangkan pertandingan ini, kita tengak daripada segi persembahan dia, ini pertandingan kumpulan *dok* [kan] kalau dari segi keseluruhan, musik, awok awok, Tok Jogho dan juga tukang karut. *Lepastu pulok* [selepas itu pula] untuk tujuan Tok Jogho ini kita tengok serasi tidak dengan awok-awok, kalau tidak serasi dengan awok-awok tidak *mene* [menang]. Macam tukang karut juga nampak tidak idea dia *mari* [datang] dengan spontan sedangkan dia *ngapa* [hafal] tapi bila kita tengok duduk atas pentas itu dia lain, nampak *srupo* [macam] spontan sedangkan ayat ini dia hafal. *Hoktu* [yang itu] kehebatan seorang tukang karut. Macam di penyanyi pula kita tengok vokal dia suara sedap vokal tidak

sampai tidak boleh juga. *Ha tu* [yang itu] orang kata dari segi nyanyi, suara sedap nyanyi-nyanyi sedap tapi vokal tidak sampai, dia tidak sama itu kemerduan suara dengan vokal tidak sama. Kemerduan suara ini *tok nati* [tidak perlu] suara tinggi, suara rendah pun sedap nyanyi. ini _ _ _ [bunyi motosikal] *soro* [suara] jadi lagu *punohlah* [rosak lah] ha gitu [begitu].

TAMAT BAHAGIAN E

BAHAGIAN F: SUMBANGAN

MH : **Boleh Tuan ceritakan sedikit sumbangan dalam mempertabatkan seni dan warisan dikir barat?**

NA : Saya bagi sumbangan?

MH : Ya.

NA : Kalau boleh *gano erh* [macam mana ya]

MH : Macam pernah jadi cikgu untuk...

NA : Saya pernah jadi cikgu di sekolah Seri Kota dan juga Sekolah, apa ini Penambang _____ Seri Chandi, Krai, banyaklah _____ [bunyi motosikal dan burung] semua Alhamdullilah lah semua pertandingan itu boleh johanlah. Geting sekolah Geting ini *jare* [jarang] sebab dia ada cikgu dia dah, pernah pergi sekolah Geting tapi jarang lah.

MH : **Apakah sumbangan terbesar Tuan sepanjang bidang seni ini?**

NA : *hok* [yang] paling terbesarlah?

MH : Ya.

NA : Kalau boleh anak-anak buah saya itu berjaya belaka tidak *nati* [semestinya] dalam bidang seni *deh* [ya] dalam bidang apa pun asalkan berjaya.

TAMAT BAHAGIAN F

BAHAGIAN G: HARAPAN DAN NASIHAT

- MH : Bahagian terakhir, bahagian G harapan dan nasihat, sebagai tokoh, apakah nasihat yang Tuan boleh berikan tentang bidang seni ini yang makin di telan zaman?
- NA : Supaya bakat-bakat baru dijaga seni ini biar molek [baik] jagalah seni budaya kita, sayang apabila *dey* [ia] pupus tidak ada dah lah cara nak buat. *Lepastu* [selepas itu] orang-orang tidak ada dah mati *belako dah* [semua] hok baru ini tidak tahu dah *pasal* [mengenai] dikir barat. *Ni lani* [sekarang] saya beli untuk anak-anak saya gendang gendang silat _ [bunyi kereta] tidak bagi putus, nak suruh dia belajar.
- MH : Apakah yang Tuan fikirkan yang boleh memotivasi kan anak muda kita dalam memertabatkan seni dikir barat khususnya di Kelantan?
- NA : *Wano?* [Macam mana?]
- MH : Cuba cakap balik.
- NA : Khususnya di Kelantan, *tokse wi ni lah* [tidak mahu beginilah] suruh jaga *moleklah* [eloklah] sebab *lonim* [sekarang] seni kita ni boleh *kokre dah* [ke orang lain dah] seni Kelantan ini, bayangkan anak-anak muda Singapura duduk ambik lani [sekarang].
- MH : *Singapore* [Singapura].
- NA : *Kelate* [Kelantan] takdok hok [tidak ada yang] minat mana dah _ _ _ [bunyi motorsikal] kalau boleh kita orang Kelantan ini mesti kukuhkan seni kita ini banyak dah seni-seni yang nak pupus *dak* [kan], dikir laba, mok yong pun kurang dah, noro. Kalau boleh dikir barat nim yang tunggal yang keras lagi yang masih ada lagi di Kelantan. Benda-benda lain itu ada lagi tapi kurang lah *payah* [susah] nak jumpa. Dikir barat ni *naknak* [segenap] tempat ada, situ pun ada dikir barat, sini pun ada dikir barat banyak lagi jadi kalau boleh *pakat-pakat* [ramai-ramai] jaga. Orang kata mati di telan zaman, *buke dio tuh* [bukan dia itu] [ketawa].

- MH : **Apakah kata-kata akhir Tuan untuk semua masyarakat agar karya seni dikir barat terus kekal menjadi tradisi?**
- NA : *Pakat* [Berpakat bersama] bersatulah, untuk menguatkan seni dikir barat di negeri Kelantan supaya kembali apa ini, terus majulah.

TAMAT BAHAGIAN G

LAMPIRAN

LOG WAWANCARA

Wan Amirul Anwar Bin Wan Sabri dan Muhammad Hamdi Bik Ahmad Mortza menemubual Encik Nik Azam Bin Nik Abdullah, yang dilahirkan pada 1987, di Kampung Geting, Tumpat, Kelantan. Temubual dijalankan di rumah beliau pada tarikh 6 Julai 2023. Temubual tersebut mengenai latar belakang dan pengalaman beliau seorang tokoh seni dikenal pasti dari tahun 1997 sehingga kini.

MASA	SUBJEK	NAMA/TEMPAT/RUJUKAN
BAHAGIAN A: LATAR BELAKANG		
0:05	Memberitahu nama penuh beliau	Nik Azam Bin Nik Abdullah
1:01	Memberitahu nama gelaran yang diberikan	Aja Geting
1:13	Memberitahu usia beliau	36 tahun
1:22	Memberitahu tahun dia lahir	5/4/1987
1:34	Menceritakan dimana beliau lahir dan membesar	Di kampung Geting
1:39	Menceritakan tentang nama ibu dan bapa beliau	Zainab Binti Isa nama mak, Nik Abdullah Bin Imir nama bapa
1:55	Memberitahu tentang pekerjaan ibu bapa beliau	Nelayan
2:06	Beliau menceritakan tentang adik - beradiknya	5 orang adik beradik (1 Perempuan, 6 lelaki)

		6 lelaki itu semua dikir barat
2:33	Memberitahu beliau anak ke -- berapa daripada jumlah keseluruhannya	Anak pertama, sulung
2:47	Memberitahu tentang hubungan dengan keluarga beliau	Tiada masalah dengan adik - beradik
2:52	Beliau memberitahu yang beliau sudah berkahwin	Sudah berkahwin
2:59	Memberitahu tentang nama isteri beliau	Yusnani binti Nasir
3:11	Beliau menceritakan berapa Cahaya mata beliau ada	5 orang Cahaya mata
3:21	Memberitahu yang anak beliau masih tidak lagi mendirikan rumah tangga	Belum lagi
BAHAGIAN B: SEJARAH PENDIDIKAN		
3:32	Menceritakan sampai tahap mana beliau berlajar	Tingkatan 5
3:42	Memberitahu tarikh beliau mula bersekolah	Tahun 1990
3:55	Beliau berkongsi sedikit tentang sejarah pendidikan di zaman sekolah rendah	Nama sekolah rendah Sekolah Kebangsaan Geting
4:27	Menceritakan tentang beliau buat dalam ruang masa di sekolah rendah	Menghabiskan masa dengan dikir barat dan bermain bola

4:49	Memberitahu anugerah yang beliau dapat semasa berlajar pada tahap sekolah rendah	Anugerah dikir barat
5:07	Menceritakan sedikit pengalaman di beliau dan jika beliau aktif pada zaman sekolah menengah	Mewakili pertandingan dikir barat kebangsaan di taman tasik titiwangsa
5:31	Berkongsi sedikit tentang memori yang beliau tidak boleh lupa pada zaman persekolahan	Popular sampai ke sekarang ini
5:54	Memberitahu betapa pentingnya beliau dalam hal berlajar semasa zaman persekolahan	Penting sangat, Jikalau ada pertandingan beliau tidak pergi, maka beliau tidak selesa
6:23	Menceritakan berapa kerap beliau berasa terlibat dalam kelas beliau	Masuk kelas, semasa Pendidikan Seni, beliau telah mencuba dikir barat
6:56	Menceritakan beliau menilai kualiti Pendidikan yang beliau terima di zaman persekolahan dulu	Bagus
7:12	Memberitahu jika beliau menyambung berlajar dalam tahap tinggi adalah penting untuk beliau	Penting baginya
7:34	Memberitahu jika beliau pernah memasuki seminar atau latihan untuk menambah baik kemahiran beliau	Masuk seminar atau latihan pada zaman arwah Megat Nordin

8:03	Beliau menceritakan tentang betapa pentingnya untuk mendapat guru dalam bidang seni dikir barat	Mendapat guru itu sangat penting
8:37	Memberitahu sumber sokongan yang telah beliau gunakan di zaman persekolahan	Ada sokongan
9:10	Beliau memberitahu tentang penambahbaikan yang beliau boleh fikir dalam seni dikir barat pada zaman persekolahan	Menambahbaikan tarian dalam dikir barat
BAHAGIAN C: PENGALAMAN PENDIDIKAN SENI		
9:41	Memberitahu apa yang menggerakkan hati beliau untuk memasuki dalam bidang seni dikir barat	Angin dan turun menurun katanya
10:13	Menceritakan sambutan seni dikir barat pada waktu itu	Memang banyak sambutan pada waktu itu dan sampai ke istana
10:38	Menceritakan tentang lokasi yang pertama beliau adakan seni dikir barat	Kuala Lumpur di stadium badminton pada tahun 2005/2006
11:21	Memberitahu yang beliau pernah mengikuti pendidikan formal dalam bidang seni dikir barat	Pernah

12:00	Memberitahu bidang seni dikir barat penting dalam pendidikan sekolah	Seni dikir barat tidak penting sangat
12:18	Beliau menceritakan pada tahap manakah yang patut artis dalam bidang seni dikir barat ini perlu berlajar	Sampai ke tahap tinggi dan juga patut tukar lirik lagu setiap generasi
12:58	Memberitahu kepentingan untuk beliau terus berlajar dan meningkatkan kemahiran beliau	Banyak peringkat dalam dikir barat, tidak semestinya membuat album. Apabila orang minat dengannya maka orang akan panggil tokoh seni dikir barat untuk membuat persembahan. Ada banyak jenis dalam seni dikir barat, ada tok jogo, penyanyi dan tukang karut. Semasa membuat persembahan, tok jogo akan membuat persembahan dahulu, kemudian tukang karut pula dan selepas itu, tukang nyanyi pula. Wau Bulan akan menjadi penutup dikir barat.
14:38	Beliau menceritakan jika pendidikan zaman persekolahan telah menyediakan beliau dengan secukupnya untuk kerjaya dalam bidang ini	Sekolah ada menyediakan cikgu, Arwah Megat Nordin dan Arwah Zaidi datang ke sekolahnya untuk melatik beliau
15:28	Memberitahu apa yang mendorong beliau untuk meneruskan dalam seni dikir barat ini	Mendorong dalam segi pelapis yang hebat telah beiau latih

15:54	Menceritakan cabaran yang telah beliau hadapi dalam meneruskan seni dikir barat dan bagaimana beliau mengatasinya	Banyak cabaran atau dugaan, tetapi dengan semangat dikir barat beliau atasinya
16:28	Memberitau bagaimana beliau mengimbangi usaha dalam seni dikir barat dengan komitmen dengan komitment dan tanggungjawab lain	Tokoh menceritakan yang dikir barat itu banyak menghabiskan masanya, tetapi kerja – kerja lain beliau buat juga. Menceritakannya lagi, tokoh – tokoh seni dikir barat tidak semestinya kaya, jika ada pertandingan atau persembahan dikir barat, maka adalah duit. Dikir barat ini adalah pendapatan harian untuknya.
17:15	Memberitahu apa yang beliau merasakan tentang teknologi dalam seni dikir barat	Tiada, disebabkan warisan dulu tidak akan buat, maka seni dikir barat zaman sekarang ini tidak akan buat
18:11	Beliau memberitahu bagaimana beliau mengukur kejayaan dan kemajuan beliau dalam bidang seni ini	Berjaya dalam peringkat Asean, peringkat paling tinggi dalam dikir barat. Beliau pernah memenangi dalam pertandingan tersebut, dengan semangat anak Kelantan, beliau boleh menjadi juara dalam pertandingan tersebut
19:22	Beliau menceritakan sejauh mana pentingnya artis itu perlu mebiasakan diri dengan sejarah seni dikir barat	Sejarah itu sangat penting, sebab ia banyak main peranan dengan penonton

19:50	Menceritakan yang beliau pernah berkerjasama dengan artis atau professional lain di luar bidang seni dikir barat	Dengan D.J. DAVE, Ramli Sarip dan Kumpulan Raihan pada tahun 2012
20:48	Memberitahu yang beliau mempunyai pelajar yang masih berlajar dengan beliau dalam seni dikir barat	Ada
21:02	Beliau memberi nasihat untuk pelajar yang mempertimbangkan dalam mengikuti Pendidikan formal dalam bidang seni dikir barat	Perlu jaga diri baik – baik, sebab tiada orang yang boleh buat dikir barat ini, orang – orang muda zaman sekarang ini hanya tahu bermain permainan dan aplikasi Tik Tok. Dikir barat ini perlu sentiasa ada pelapis, supaya ianya tidak pupus seperti dikir labo. Dikir labo ini hanya suara sahaja, tiada musik. Apabila pupus dikir labo, maka keluarlah dikir barat. Sekarang ini dikir labo hanya ada tiga kumpulan sahaja di Kelantan, untuk dikir barat pula ada 150 di Malaysia dan 20 di Singapura. Untuk dikir barat di Thailand, nyanyiannya berbeza dengan dikir barat di Malaysia. Hanya Singapura sahaja sama dengan Malaysia dalam seni dikir barat ini

28:31	Memberitahu tentang peranan pendidikan formal dalam seni dikir barat berkembang pada masa hadapan	Disebabkan ada sambutan untuk dikir barat di Malaysia, maka perlu pergi lebih maju lagi. Pada bulan 9 tahun depan, akan ada pertandingan bertempat di Melaka. Beliau mengatakan yang beliau pernah pergi pada tahun 2019.
-------	---	---

BAHAGIAN D: PENGALAMAN KERJAYA

24:27	Memberitahu kerjaya beliau selepas tamat pengajian	Tidak ada kerja lain selain dari dikir barat
24:54	Memberitahu umur beliau semasa itu	17 tahun
25:14	Menceritakan berapa lama beliau bergiat aktif dengan bidang seni dikir barat	26 tahun
25:33	Memberitahu mengapa beliau mahu berlajar dikir barat	Minat angin
25:49	Memberitahu dengan siapakah beliau mula – mula berlajar dalam seni dikir barat	Dengan Rozi Kembang Berduri, Hasan Sri Panggung, Megat Nordin dan ramai lagi
26:24	Menceritakan yang beliau pelajari dahulu sewaktu menuntut ilmu dengan guru beliau	Teknik vokal
26:33	Menceritakan yang memberi inspirasi untuk beliau dalam dikir barat	Keluarga beri semangat

26:51	Memberitau mengapa beliau kagum dengannya	Gurunya mengajar beliau dari tidak pandai dalam seni dikir barat sehingga pandai dalam seni dikir barat
27:21	Menceritakan ciri – ciri khas untuk menjadi dikir barat yang berjaya	Banyak berlatih, terutamanya latihan suara
27:55	Memberitahu bagaimana beliau memilih cerita yang akan disampaikan	Atas permintaan jemputan
28:35	Menceritakan tentang teknik beliau gunakan dalam nyanyian untuk membuatkannya lebih menarik	Tinggikan dan merdukan vokal suara untuk menarik perhatian penonton
29:14	Menceritakan apa yang beliau memastikan bahawa lagu menarik dan relevan bagi penonton masa kini	Memilih benda yang viral buat masa kini dan kembali ke bahasa dikir barat
29:58	Menceritakan peranan imaginasi dalam dikir barat	Itu bidang tukang karut, ianya boleh hurai dengan pandangan mata sahaja. Tukang Karut ini lebih pada stamina dan imaginasi.
30:42	Menceritakan bagaimana beliau memastikan nyanyian beliau bermanfaat dan memberikan pesan moral yang positif	Berdasarkan lirik lagu
31:00	Beliau memberitahu nyanyian beliau unik daripada nyanyian yang lain	Buat lebih dari orang lain, lagu kreatif untuk seni dikir barat ialah seperti lagu perlahan selepas itu

		cepat dan perlahan. Itulah yang menjadikan ia unik
31:30	Memberitahu bagaimana beliau dapat idea untuk dinyanyikan semasa persembahan	Spontan
31:47	Beliau menceritakan bagaimana beliau mempersiapkan diri sebelum melakukan persembahan kepada penonton	Sebelum memulakan persembahan, perlu kemas pakaian, watak wajah perlulah jaga untuk tarikan penonton, kena senyum dengan penonton
32:12	Beliau menceritakan bagaimana beliau melatih kemampuan beliau semasa persembahan	Latih diri perlu ada dan semangat dalam dikir barat harus ada dalam diri
32:37	Memberitahu kesulitan beliau semasa ingin melakukan persembahan	Jalan jem membuatkan tokoh datang lambat ke persembahan seni dikir barat
33:11	Menceritakan pengalaman pahit manis sepanjang dalam dikir barat	Pengalaman pahit beliau adalah dibuatkan orang sampai tidak boleh berjalan selama 2 bulan. Untuk pengalaman manis pula, beliau selalu menang dalam pertandingan
34:33	Beliau memberitahu jika beliau berasa puas dengan apa yang beliau lakukan sekarang	Merasa puas hati

BAHAGIAN E: ANUGERAH DAN PENCAPAIAN

34:53	Memberitahu anugerah yang pernah beliau dapatkan sepanjang kerjaya beliau	Dalam anggaran 5 kali menang dalam pertandingan seni dikir barat
35:19	Beliau menceritakan tahun pertama beliau mendapatkan anugerah dalam seni dikir barat	Tahun 2004
35:30	Memberitahu apa yang melayakkan beliau mendapat anugerah – anugerah tersebut	Vokal terbaik
35:44	Beliau menceritakan pesaing – pesaing beliau untuk mendapatkan anugerah tersebut	Pesaingan hebat, kesilapan sedikit boleh membawa kekalahan
36:07	Menceritakan pengalaman pertama beliau semasa mendapatkan anugerah tersebut	Mewakili Kelantan untuk pergi ke Kuala Lumpur dan kemudian menerima anugerah di Hotel Riverview, Kota Bharu
36:43	Memberitahu perasaan beliau apabila mendapat anugerah tersebut	Perasaan gembira
36:58	Menceritakan pengalaman beliau menjadi juri dalam pertandingan bidang seni dikir barat	Banyak kali menjadi juri, seperti menjadi juri di ASEAN dan sakit kepala untuk menjurinya
37:28	Beliau menceritakan aspek – aspek yang di ambil untuk memenangkan pertandingan tersebut	Tengok dari segi persembahan, keseluruhan, awok – awok, musik, tok jogho dan juga tukang karut.

		Tok jogho jikalau tidak serasi dengan awok – awok, tidak akan menang. Untuk tukang karut, dia pandai membawa karakter dan untuk penyanyi pula, ikut dari segi vokal.
--	--	--

BAHAGIAN F: SUMBANGAN

38:50	Beliau menceritakan sedikit sumbangan beliau dalam memertabatkan seni dan warisan dikir barat	Menjadi guru di Sekolah Seri Kota, dan juga di Sekolah Seri Chandi, Kuala Krai dan banyak pertandingan mereka boleh meraih johan
39:50	Memberitahu sumbangan terbesar beliau dalam bidang seni ini	Pelapis beliau berjaya dalam seni dikir barat

BAHAGIAN G: HARAPAN DAN NASIHAT

40:15	Beliau Memberi nasihat tentang bidang seni ini yang makin ditelan zaman	Bakat baru perlu dijaga baik agar seni ini tidak pupus. Sehingga beliau membeli gendang untuk mereka berlajar seni dikir barat
41:08	Beliau Memberitahu apa yang boleh memotivasi anak muda dalam memertabatkan seni dikir barat khususnya di Kelantan	Supaya anak – anak muda menjaga warisan seni tradisional seni dikir barat daripada ditelan zaman. Orang Kelantan perlu kukuhkan seni ini supaya tidak menjadi seperti dikir labo yang telah pupus di negara Malaysia ini

42:18	Beliau memberi kata – kata akhir untuk semua masyarakat agar karya seni dikir barat terus kekal menjadi tradisi	Berpakat bersatu untuk menguatkan seni dikir barat di negeri Kelantan supaya terus maju
-------	---	---

DIARI KAJIAN

MASA	TARIKH	PERKARA	TINDAKAN
8.00 AM	20 Mac 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Penerangan tentang kajian sejarah lisan • Membuat tema tugas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Membentuk kumpulan.
9.00 AM	23 MAC 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Mendapat senarai tokoh yang bersetuju untuk di temu bual. 	<ul style="list-style-type: none"> • Memilih tokoh iaitu Nik Azam Bin Nik Abdullah.
9.00 AM	1 APRIL 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Mengenali tokoh. 	<ul style="list-style-type: none"> • Membuat carian mengenai tokoh di google dan media sosial untuk menghubungi tokoh.
2.00 PM	18 APRIL 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Menghasilkan abstrak, '<i>Preliminary Preparation</i>' dan '<i>Proposal</i>' kepada pensyarah. 	<ul style="list-style-type: none"> • Menyiapkan dan menghantar tugas kepada pensyarah di platform google classroom.
9.00 AM	18 JUN 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Surat Kebenaran (Surat Pengesahan Projek UiTM) 	<ul style="list-style-type: none"> • Mendapatkan surat kebenaran daripada UiTM
2.00 PM	18 JUN 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Menghubungi Tokoh 	<ul style="list-style-type: none"> • Menghantar pesanan kepada tokoh memalui 'chat box' di platform Facebook
4.00 PM	18 JUN 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Tokoh memberikan nombor telefon beliau melalui 'chat box' 	<ul style="list-style-type: none"> • Menghantar pesanan kepada tokoh melalui Whatsapp setelah mendapatkan nombor telefon beliau.
9.00 AM	20 JUN 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Memberi taklimat secara terperinci kepada tokoh mengenai tugas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tokoh memahami dan bersetuju dengan taklimat yang diberikan

10.00 AM	04 JULAI 2023	<ul style="list-style-type: none"> Menetapkan tarikh dan tempat untuk sesi temu bual bersama tokoh 	<ul style="list-style-type: none"> Tokoh bersetuju untuk melakukan pada tarikh dan tempat yang telah ditetapkan iaitu pada 6 julai 2023 di rumahnya.
9.00 AM	06 JULAI 2023	<ul style="list-style-type: none"> Menghubungi Tokoh 	<ul style="list-style-type: none"> Untuk mengingatinya mengenai sesi temu bual yang akan di adakan jam 3.00 petang di rumahnya
2.50 PM	06 JULAI 2023	<ul style="list-style-type: none"> Tiba di rumah tokoh 	<ul style="list-style-type: none"> Membuat persedian kamera dan mikrofon untuk merakam sesi temu bual.
3.00 PM – 4.00 PM	06 JULAI 2023	<ul style="list-style-type: none"> Sesi temu bual di jalankan 	<ul style="list-style-type: none"> Sesi temu bual di jalankan selama 42 minit di rumahnya.
9.00 PM	06 JULAI 2023	<ul style="list-style-type: none"> Membuat pemeriksaan rakaman temu bual 	<ul style="list-style-type: none"> Pemeriksaan video dan rakaman suara temu bual.
8.00 AM	07 JULAI 2023	<ul style="list-style-type: none"> Membahagikan tugas untuk menyelesaikan tugas transkrip 	<ul style="list-style-type: none"> Membuat transkrip sehingga selesai.
8.00 AM	10 JULAI 2023	<ul style="list-style-type: none"> Transkrip selesai. 	<ul style="list-style-type: none"> Transkrip tamat disselesaikan.

SENARAI SOALAN

SOALAN TEMUBUAL BERSAMA TUAN NIK AZAM ATAU DIKENALI SEBAGAI AJEA GETING

BAHAGIAN A: LATAR BELAKANG

1. Apakah Nama Penuh Tuan?
2. Apakah nama gelaran yang diberikan kepada Tuan?
3. Berapa umur Tuan pada tahun ini?
4. Tarikh bilakah Tuan lahir?
5. Dimanakah Tuan lahir dan dibesarkan?
6. Siapakah ibu bapa Tuan?
7. Apakah pekerjaan ibu bapa Tuan?
8. Boleh ceritakan sedikit tentang adik beradik Tuan?
9. Adakah Tuan mempunyai adik beradik? Jika ada, Tuan adalah anak ke berapa daripada jumlah keseluruhan adik beradik?
10. Adakah Tuan sudah berkahwin?
11. Bilakah Tuan berkahwin dan siapakah nama isteri Tuan?
12. Adakah Tuan bersama isteri dikurniakan cahaya mata?
13. Adakah anak kepada Tuan sudah mendirikan rumah tangga?

BAHAGIAN B: SEJARAH PENDIDIKAN

14. Tuan belajar sampai tahap berapa?
15. Bilakah Tarikh Tuan mula bersekolah?
16. Boleh Tuan berkongsi sedikit tentang sejarah Pendidikan di zaman sekolah Rendah?
17. Apa anugerah yang Tuan dapat semasa belajar pada tahap sekolah rendah?
18. Apa yang Tuan akan buat dalam ruang masa Tuan dalam sekolah rendah?
19. Bolehkah Tuan memberikan sedikit pengalaman di sekolah menengah Tuan?

20. Adakah Tuan aktif dari segi pelajar semasa zaman sekolah menengah dulu?
21. Bolehkan Tuan berkongsi sedikit tentang memori yang Tuan tidak boleh lupa pada zaman persekolahan?
22. Disebabkan Tuan seorang artis, berapa pentingkah bagi Tuan dalam hal belajar semasa zaman persekolahan?
23. Berapa kerap Tuan berasa terlibat dalam kelas Tuan?
24. Bagaimanakah Tuan menilai kualiti pendidikan yang Tuan terima di zaman persekolahan dulu?
25. Adakah menyambung belajar dalam tahap tinggi penting untuk Tuan pada sekarang ini?
26. Pernahkah Tuan memasuki seminar atau latihan untuk menambah baik kemahiran Tuan?
27. Bagi pendapat Tuan, adakah ia penting untuk mendapat guru untuk bidang seni dikir barat?
28. Apakah sumber atau perkhidmatan sokongan yang telah Tuan gunakan di zaman persekolahan?
29. Penambahbaikan apakah yang Tuan boleh fikir untuk menyokong pendidikan dan latihan dalam seni dikir barat dalam zaman persekolahan?

BAHAGIAN C: PENGALAMAN PENDIDIKAN SENI

30. Apakah yang menggerakkan hati Tuan untuk memasuki dalam bidang seni dikir barat?
31. Bagaimanakah sambutan seni dikir barat pada waktu itu?
32. 35) Adakah Tuan ingat pada lokasi yang pertama Tuan adakan seni dikir barat?
33. Pernahkah Tuan mengikuti pendidikan formal/sekolah dalam bidang seni Tuan? Jika pernah, bolehkah Tuan memberi tahu tentang itu.
34. Adakah bidang seni dikir penting dalam Pendidikan format/sekolah?
35. Dalam pendapat Tuan, pada tahap manakah yang patut artis dalam seni bidang ini perlu belajar?

36. Berapa pentingkah untuk Tuan terus belajar dan meningkatkan kemahiran Tuan sebagai seorang artis?
37. Adakah Tuan merasakan bahawa Pendidikan pada zaman persekolahan Tuan telah menyediakan Tuan dengan secukupnya untuk kerjaya dalam bidang seni ini?
38. Apakah yang mendorong Tuan untuk meneruskan dalam seni dikir barat ini?
39. Apakah cabaran yang telah Tuan hadapi dalam meneruskan pendidikan dalam seni tukang karur dan dikir barat dan bagaimanakah Tuan mengatasinya?
40. Bagaimanakah Tuan mengimbangi usaha dalam seni Tuan dengan komitment dan tanggungjawab lain?
41. Apakah Tuan rasa dengan teknologi dalam seni dikir barat?
42. Bagaimanakah Tuan mengukur kejayaan dan kemajuan Tuan sendiri dalam bidang seni ini?
43. Dalam pendapat Tuan, sejauh manakah pentingnya artis itu perlu membiasakan diri dengan sejarah sini dikir barat?
44. Pernahkah Tuan berkerjasama dengan artis atau professional lain di luar bidang seni Tuan dan bagaimanakah kerjasama itu memberi kesan kepada Tuan?
45. Adakah Tuan mempunyai pelajar yang masih belajar dengan Tuan dalam seni dikir barat ini?
46. Apakah nasihat yang akan Tuan berikan untuk pelajar yang mempertimbangkan untuk mengikuti pendidikan formal dalam bidang seni?
47. Bagaimanakah Tuan melihat peranan pendidikan formal dalam seni berkembang pada masa hadapan?

BAHAGIAN D: PENGALAMAN KERJAYA

48. Apakah kerjaya Tuan selepas tamat pengajian?
49. Berapakah umur Tuan semasa itu?
50. Sudah berapa lamakah Tuan bergiat aktif dalam dikir barat?
51. Kenapa Tuan mahu belajar dikir barat?
52. Dengan siapakah Tuan mula-mula belajar menjadi dikir barat?
53. Apa yang Tuan pelajari dahulu sewaktu menuntut ilmu dengan guru Tuan?

54. Siapakah yang memberi inspirasi untuk Tuan dalam dikir barat?
55. kenapakah Tuan kagum dengan beliau?
56. Bolehkah Tuan ceritakan ciri-ciri khas untuk menjadi dikir barat yang berjaya macam Tuan?
57. Bagaimana Tuan biasanya memilih cerita yang akan disampaikan kepada pendengar atau penonton?
58. Apakah teknik yang Tuan gunakan dalam nyanyian untuk membuatnya lebih menarik?
59. Bagaimana Tuan memastikan bahawa lagu Tuan menarik dan relevan bagi penonton masa kini?
60. Apakah peranan imajinasi dalam dikir barat?
61. Bagaimana Tuan memastikan nyanyian Tuan bermanfaat dan memberikan pesan moral yang positif?
62. Apa yang membuatkan nyanyian tuan unik daripada nyanyian yang lain?
63. Bagaimana Tuan mendapatkan idea untuk dinyanikan semasa persembahan?
64. Bagaimana Tuan mempersiapkan diri sebelum melakukan persembahan kepada penonton Tuan?
65. Bagaimana Tuan melatih kemampuan Tuan semasa persembahan?
66. Adakah Tuan menghadapi kesulitan semasa ingin melakukan persembahan, jika ada mengapa?
67. bolehkah Tuan ceritakan pengalaman pahit manis sepanjang dalam dikir barat?
68. Adakah Tuan berasa puas dengan apa yang Tuan lakukan sekarang?

BAHAGIAN E: ANUGERAH DAN PENCAPAIAN

69. Berapakah anugerah yang pernah Tuan dapatkan sepanjang kerjaya tuan?
70. Pada tahun bilakah Tuan menerima anugerah pertama Tuan dalam bidang seni ini?
71. Apakah yang melayakkan Tuan mendapat anugerah- anugerah tersebut?
72. Bagaimana pula dengan pesaing-pesaing Tuan untuk mendapatkan anugerah tersebut?
73. Bolehkan Tuan ceritakan pengalaman pertama Tuan semasa mendapatkan anugerah?

74. Apakah perasaan Tuan apabila mendapat anugerah tersebut?
75. Dengan pengalaman Tuan sepanjang dalam bidang seni ini, pernahkah Tuan menjadi juri untuk mana - mana pertandingan?
76. Bagaimanakah penjurian dilakukan dan apakah aspek-aspek yang di ambil untuk memenangkan pertandingan tersebut?

BAHAGIAN F: SUMBANGAN

77. Bolehkah Tuan ceritakan sedikit sumbangan Tuan dalam mempertabatkan seni dan warisan dikir barat?
78. Apakah sumbangan terbesar Tuan dalam bidang seni ini?

BAHAGIAN G: HARAPAN DAN NASIHAT

79. Sebagai tokoh, apakah nasihat yang Tuan boleh berikan tentang bidang seni ini yang makin ditelan zaman?
80. Apakah yang Tuan fikirkan yang boleh memotivasi anak muda kita dalam mempertabatkan seni dikir barat khususnya di Kelantan?
81. Kata-kata akhir Tuan untuk semua masyarakat agar karya seni dikir barat terus kekal menjadi tradisi?

SURAT PERJANJIAN

UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA
PERJANJIAN MENGENAI PROJEK SEJARAH LISAN

Saya ..Nik. AZAM B. NIK ABDULLAH..... K/P.... pada
6/7/2023.....dengan ini bersetuju dengan syarat-syarat temubual yang telah diadakan
di antara saya dengan Universiti Teknologi MARA. Syarat-syarat tersebut adalah seperti berikut:

1. Rakaman hasil temubual ini adalah bertujuan untuk kegunaan pengajaran, penyelidikan dan penerbitan tanpa melibatkan bayaran/ tuntutan dari mana-mana pihak. Walaubagaimanapun bagi tujuan selain daripada yang tersebut, persetujuan daripada tokoh perlu diperolehi.
2. Rakaman hasil temubual yang tersebut di atas adalah diserahkan dan menjadi hak milik sepenuhnya Universiti Teknologi MARA untuk penyimpanan kekal dan boleh mengambil apa-apa tindakan yang difikirkan perlu bagi memelihara rakaman dan transkrip ini.
3. Pihak Pengajian Sains Maklumat, Universiti Teknologi MARA boleh membuat transkrip rakaman dan transkrip-transkrip ini perlu/tidak perlu disemak oleh tokoh (interviewee).
4. Rakaman dan transkrip ini akan dibuka kepada semua penyelidik sama ada dari Malaysia atau luar negara yang bertujuan membuat penyelidikan yang sah dengan syarat:-
 - a. Apabila petikan diambil dari rakaman/transkrip ini untuk digunakan di dalam penerbitan, tesis dll., sumbernya (tokoh) hendaklah diakui oleh penyelidik-penyelidik.

(Nama tokoh Nik. AZAM)
Tarikh: 6/7/2023

(Nama Pensyarah. Nurulannisa Binti Abdullah)
b.p. Penolong Naib Canselor
Pengajian Sains Maklumat
Kolej Pengajian Pengkomputeran, Informatik
dan Media
Universiti Teknologi MARA (UiTM)

SURAT PENGESAHAN

www.uitm.edu.my

Surat Kami : 100-CK(HEA 307/2)
Tarikh : 18 Jun 2023

KEPADA SESIAPA YANG BERKENAAN

Tuan/Puan

PENGESAHAN PROJEK PELAJAR UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA CAWANGAN KELANTAN

BIL	NAMA	NO. PELAJAR
1	MUHAMMAD HAMDI BIN AHMAD MORTZA	2022909945
2	WAN AMIRUL ANWAR BIN WAN SABRI	2022905167

Adalah dimaklumkan bahawa penama di atas merupakan pelajar dari FAKULTI PENGURUSAN MAKLUMAT bahagian (05) yang ditugaskan untuk menyiapkan satu laporan projek yang berkaitan dengan mata pelajaran yang mereka ikuti iaitu ORAL DOCUMENTATION (IMR604).

2. Pihak kami mengharapkan kerjasama dari pihak luan/puan untuk menyumbangkan sebanyak mungkin maklumat yang diperlukan. Segala maklumat tersebut akan kami rahsiakan dan hanya untuk tujuan akademik sahaja. Penyediaan projek ini adalah wajib untuk melengkapkan kursus tersebut. Untuk maklumat lanjut, pihak luan/puan boleh menghubungi MUHAMMAD HAMDI BIN AHMAD MORTZA di talian

3. Pihak kami mengucapkan terima kasih di atas kerjasama dan maklumat diberikan

Sejalan, terima kasih.

Yang benar

RUSLINDA RAZAK
PENOLONG PENDAFTAR KANAN
b.p Rektor

Bahagian Hal Ehwal Akademik
Universiti Teknologi MARA Cawangan
Kelantan
Kampus Nukuh Imu 16500 Machang
Kelantan
Tel (+09)976 2000-2162-2266 Faks (+09)8762156
Email : vt.eakhn@kelantan.uitm.edu.my

GAMBAR

Gambar 1: Sesi penyampaian saguhati kepada En. Nik Azam

Gambar 2: Ahli kumpulan pasukan Seruling Kasih Makmur Gold

Gambar 3: Pasukan Tuan Nik Azam memenangi kejohanan di peringkat

INDEKS

A

Anugerah 6, 22, 25, 33, 41, 49
Aja Geting 1, 31
Asean 15, 26, 36, 41,

B

Bahasa 21, 39
Bidang Seni 1, 10, 11, 13, 15, 25, 28, 29,
34, 35, 36, 37, 38, 41, 42,
47, 48, 49, 50
Bidang Tukang Karut 21, 39
Bola 6, 32

C

Cabaran 13, 14, 36, 48
Cahaya Mata 4, 32, 46
Cikgu 11, 13, 28, 35

D

Dikir Barat 3, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14,
15, 16, 17, 19, 21, 25, 28,
30, 32, 34, 39, 43, 47, 50
Dikir Labo 16, 17, 37, 42
D.J. DAVE 15, 16, 37

G

Guru 8, 19, 18, 20, 34, 38, 42, 47, 48

H

Hotel 26, 41

J

Jemputan 11, 39
Johan 15, 28, 42
Juara 15, 36
Juri 26, 41, 50

K

Kampung 1, 3, 19, 26,
Kampung Geting 2, 31
Keluarga 3, 20, 32, 38
Kelantan 14, 15, 17, 21, 26, 29, 31,
36, 41, 46, 50
Kuala Lumpur 11, 17, 26, 34, 41

L

Latihan 8, 9, 20, 33, 39, 47
Lelaki 3, 31, 32

M

Malaysia 17, 37, 38, 42
Masyarakat 30, 43, 50
Megat Nordin 8, 19, 33, 35, 38

N

Nama 1, 2, 4, 5, 12, 26, 31, 32, 46
Nelayan 3, 31

O

Orang 2, 4, 7, 9, 12, 14, 16, 20, 23, 26,
29, 31, 32, 35, 37, 42,

P

pelapis 13, 16, 35, 37, 42
Positif 22, 39, 49

R

Rozi 19, 38
Rumah 4, 31, 32, 45, 46

S

Sekolah 5, 6, 7, 9, 11, 13, 28, 32, 34,
35, 42
Sekolah Geting 5, 28

T

Tahun 1, 2, 8, 5, 11, 13, 17, 19, 25, 31, 32, 34
37, 38, 41, 46, 49
Tarikh 1, 2, 5, 31, 32, 44, 45, 46
Thailand 15, 17, 37
Tokoh 1, 29, 31, 35, 36, 40, 44, 45, 50
Tuan 1, 3, 4, 6, 7, 9, 13, 15, 19, 20, 21, 22, 23,
25, 26, 28, 29, 30, 46, 47, 48, 49, 50
Tumpat 1, 31

V

Viral 21, 39
Vokal 20, 21, 25, 27, 38, 39, 41

W

Waktu 10, 34, 47

Z

Zaman 5, 6, 8, 9, 11, 13, 29, 32, 33, 34, 35, 36
37, 42, 46, 47, 48, 50